

**Демонстраційний білет
з фахового вступного іспиту на ОС “Магістр”
для спеціальності 032 “Історія та археологія”**

1. Вкажіть рік, з котрого в “Повісті минулих літ” починається датований виклад подій: ()
1) 852 р.; 2) 862 р.; 3) 872 р.; 4) 882 р.; 5) 980 р.
2. Вкажіть причину виникнення фільварків на українських землях: ()
1) зростання економічної могутності цехів та їхньої ролі в торгівлі;
2) неефективність використання в господарській праці кріпосних селян;
3) конкуренція з боку мануфактурного виробництва в країнах Західної Європи;
4) підвищення попиту на зерно на внутрішньому та зовнішніх ринках;
5) руйнування сільської общини на руському праві.
3. Визначте, яку посаду в козацькому війську займав близький соратник Б. Хмельницького Мартин Небаба: ()
1) київський полковник; 2) ніжинський полковник; 3) чернігівський полковник;
4) чигиринський полковник; 5) полтавський полковник.
4. Назвіть документ, з якого наведено уривок: *“Щоб у Київ на митрополію, за указом государевим, прислано було з Москви російського святителя для того, щоб духовний чин, озираючись на митрополитів, які перебувають під королівською рукою, не був шкідливий війську у хитаннях...”*: ()
1) Московські статті; 2) Глухівські статті; 3) Конотопські статті;
4) Коломацькі статті; 5) Решетилівські статті.
5. Вкажіть історичну подію, у результаті якої Буковина була приєднана до Австрійської (Габсбурзької) монархії: ()
1) перший поділ Речі Посполитої; 2) другий поділ Речі Посполитої; 3) третій поділ Речі Посполитої; 4) російсько-турецька війна 1768–1774 рр.; 5) російсько-французька війна 1812 р.
6. Позначте узагальнену назву середовища істориків, які стверджують про початок націогенези на зламі XVIII–XIX століть та вказують на визначальну роль суб’єктивних чинників у становленні української нації: ()
1) візантиністи; 2) примордіалісти; 3) модерністи; 4) русофіли; 5) генетики.
7. Назвіть сили, які протистояли армії УНР на початку 1919 р.: ()
1) Біла армія, загони Н. Махна; 2) Червона армія, Біла армія, загони Н. Махна, війська Антанти; 3) загони Н. Махна, війська Антанти; 4) Червона армія, Біла армія, загони Н. Махна; 5) війська Антанти, загони УГА.
8. Вкажіть визначення, яке найбільш повно і точно розкриває сутність поняття “асиміляція”: ()
1) процес у суспільному житті, в ході якого окремі народи, що, як правило, знаходяться під сильним колоніальним тиском у багатонаціональній державі, розвивають свою культуру і мову;
2) процес у суспільному житті, в ході якого окремі народи, що, як правило, знаходяться під сильним колоніальним тиском у багатонаціональній державі, засвоюють культуру і мову панівної нації і поступово відокремлюються від неї;

3) процес у суспільному житті, в ході якого окремі народи, що займають панівне становище в багатонаціональній державі, засвоюють культуру і мову пригнобленої нації і поступово зливаються з нею;

4) процес у суспільному житті, в ході якого окремі народи, що, як правило, знаходяться під сильним колоніальним тиском у багатонаціональній державі, засвоюють культуру і мову панівної нації і поступово зливаються з нею;

5) процес у суспільному житті, в ході якого відбувається поділ суспільства на замкнуті групи за матеріально-фінансовою ознакою та політичним впливом.

9. Виберіть вірне твердження: ()

1) 8 грудня 1992 р. лідери Росії, України та Білорусі заявили про припинення дії Союзного договору 1922 р. та про намір створити Співдружність незалежних держав;

2) Повномасштабний Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною та Російською Федерацією підписано в 1993 р.;

3) У 1995 р. між Україною та Організацією Північноатлантичного договору (НАТО) було підписано “Хартію про особливе партнерство”;

4) Другий президент України Л. Кучма у 2004 р. добровільно пішов у відставку;

5) Перші в новітній історії України дочасні парламентські вибори відбулися 30 вересня 2007 р.

10. Назвіть українську мисткиню, про яку П. Пікассо сказав: *“Якби ми мали художницю такого рівня майстерності, то змусили б заговорити про неї цілий світ!”*: ()

1) К. Білокур; 2) М. Примаченко; 3) Т. Яблонська;

4) А. Горська; 5) Є. Гапчинська.

11. Вкажіть посадову особу, котра керувала релігійним життям римської громади: ()

1) консул; 2) ліктор; 3) понтифік; 4) фаст; 5) цензор.

12. Знайдіть правильну відповідь: *“Бояри – намісники, які управляли в уїздах, плати за службу не отримували, а жили за рахунок підвладного їм населення”*. Така система оплати називалася: ()

1) місництво; 2) приказ; 3) кормління; 4) дума; 5) жалування.

13. Вкажіть історичну особу, про яку йдеться в поданому описі: *“До кінця своїх днів він був переконаний, що відкрив західний шлях у Азію й досяг берегів Індії. Французький письменник Віктор Гюго про нього написав: «...Він не може написати свого імені на власному відкритті»*”: ()

1) Х. Колумб; 2) Ф. Магеллан; 3) Васко да Гама; 4) Ф. Пісарро; 5) А. Веспуччі.

14. Вкажіть роки президентства Джорджа Вашингтона: ()

1) 1787–1789 рр.; 2) 1789–1797 рр.; 3) 1791–1799 рр.; 4) 1798–1801 рр.; 5) 1801–1805 рр.

15. Вкажіть, хто з представників династії Меровінгів мав прізвисько Короткий: ()

1) Хільдерік III; 2) Хлодвіг; 3) Піпін; 4) Карл; 5) Августул.

16. Вкажіть рік проголошення Німецької імперії: ()

1) 1867 р.; 2) 1870 р.; 3) 1871 р.; 4) 1877 р.; 5) 1893 р.

17. Вкажіть положення, яке свідчить про початок світової економічної кризи кінця 20–початку 30-х років ХХ ст.: ()

1) загострення внутрішньополітичної ситуації у Франції; 2) активізація крайньо правих сил у Німеччині; 3) падіння акцій на Нью-Йоркській біржі; 4) політика автаркії фашистського уряду в Італії; 5) кризові явища у гірничій промисловості Великої Британії.

18. Доповніть твердження: *“Рішення Кримської конференції періоду Другої світової війни передбачали...”*: ()

- 1) розподіл Німеччини на чотири окупаційні зони, накладення на країну репарацій, ліквідацію всіх форм нацистського режиму;
- 2) відкриття Другого фронту в Європі;
- 3) післявоєнне облаштування Далекого Сходу, розподіл сфер впливу в Китаї;
- 4) створення спільної міжнародної армії;
- 5) укладення перемир'я із нацистською Німеччиною.

19. Вкажіть документ, ухвалення якого вважається офіційною датою заснування Організації об'єднаних Націй: ()

- 1) Декларація ООН; 2) Статут ООН; 3) конституційний акт; 4) Декларація намірів об'єднаних націй; 5) Нью-Йоркська конвенція.

20. Вкажіть історичну особу, про яку йдеться в наведених рядках: *“Електрик суднобудівної верфі м. Гданська, організатор нелегальної Балтійської вільної профспілки, один із творців загальнонаціональної профспілки, президент Республіки Польща, лауреат Нобелівської премії миру”*: ()

- 1) Б. Берут; 2) Л. Валенса; 3) С. Миколайчик; 4) В. Ярузельський; 5) З. Бжезінський.

21. Позначте визначення, яке розкриває зміст поняття *“археологічна пам'ятка”*: ()

- 1) сукупність давніх артефактів і відкладень, пов'язаних з діяльністю людини і об'єднаних в один комплекс;
- 2) монумент, поставлений на честь визначних подій;
- 3) сукупність предметів і відкладень, пов'язаних з діяльністю природи;
- 4) прошарки і відкладення ґрунту;
- 5) геологічні відкладення в товщі земляних порід.

22. Продовжіть твердження: *“Калитою” українці називають*: ()

- 1) шкіряний гаманець у вигляді мішечка;
- 2) виїзні сани на Полтавщині;
- 3) святкову страву на вечорницях;
- 4) змашений медом і посипаний маком корж – атрибут молодіжних забав на свято Андрія;
- 5) елемент жіночого одягу.

23. Вкажіть тип історичних джерел, який, згідно з класифікацією за способом кодування інформації, окреслено у наступний спосіб: *“особливий тип джерел, який характеризується тим, що визначальною ознакою для них виступає слово в усній, письмовій чи іншій формі, яке фіксує мову людини”*: ()

- 1) речові; 2) вербальні; 3) зображальні; 4) аудіальні; 5) конвенціональні.

24. Вкажіть вченого, який розробляв методологію *“глобальної історії”*: ()

- 1) Л. Февр; 2) М. Блок; 3) Ф. Бродель; 4) Р. Шартє; 5) Ж. Ле Гофф.

25. Назвіть спеціальну історичну дисципліну, яка вивчає прапори та штандарти: ()

- 1) сфрагістика; 2) вексилологія; 3) боністика; 4) нумізматики; 5) епіграфіка.

Примітка: Кожне питання екзаменаційного білета оцінюється чотирма балами.